

du, podavšímu své dobrozdání již dlouho před tím, vůbec známy býti nemohly.

Je na snadě, že tu aspoň celý při hlavním přelíčení na přetřes přivedený nový materiál měl býti sdělen patentnímu úřadu k vyjádření podle §u 33 pat. zák. Podstatné chyby vykazuje rozsudek, pokud kusým poukazem na svědecké údaje patentního zástupce M-a a inženýra Sch-a zjišťuje, že obžalovaný »p ř e d« vyráběním stroje »Klenot« se na ně obrátil a dostal od nich odpověď, že jeho stroj není zásahem do patentu soukromého obžalobce. Budiž tu zcela stručně poukázáno jen ke skutečnosti, že inženýr Sch. podal určité dobrozdání dne 17. března 1923, M. dokonce je odeslal teprve dne 17. dubna 1923, a nelze si při tomto stavu věci dobře vysvětliti a vyžadovalo by podrobnějšího rozboru, jak mohl soud ohledně závadné činnosti obžalovaného, spadající do doby před dojitím oněch dobrozdání, dospěti k přesvědčení o bezelstnosti obžalovaného, kdyžtě vystavoval a na prodej choval stroje na pražském veletrhu již od 11. března 1923 a tomuto úkonu přece předcházeti musila již před 11. březnem 1923 (obžalobou stejně pozastavená) výroba strojů, a kdyžtě dále nelze vyloučiti, že z dalších osmi v roce 1923 vyrobených a prodaných strojů výroba případně i prodej (viz aspoň výpovědi Josefa Ch-e a Jeronýma K-y) stejně mohly spadati do doby před dojitím oněch dobrozdání. Bude posléze na nalézacím soudu, by uvažoval při zkoumání subjektivního zavinění obžalovaného i o předmětu a výsledku předchozího trestního řízení Vr 763/22 pro nedovolený zásah obžalovaného do téhož patentu soukromého obžalobce; o skutečnosti, že obžalovaný soukromým obžalobcem, jakož i jeho zástupcem opětně byl varován, by se nedopustil nového zásahu; o údajích svědka B-a, že prý i za trestního řízení a to dokonce i po dojití dobrozdání patentního úřadu — pokračoval ve výrobě závadného stroje, a by si na tomto celkovém podkladě utvořil pak úsudek o tom, zda se stal především zásah do cizího patentu, a pakli ano, zda se ho obžalovaný dopustil ve zlém úmyslu přímém neb alespoň eventuálním. V důsledku toho netřeba se zabývati výtkami, uplatňovanými na konci zmateční stížnosti ohledně chybcího výroku podle §u 101 pat. zák.

Čís. 2353.

S hlediska §u 199 a) tr. zák. nezáleží na tom, zda se svědectví týká okolností pro rozhodnutí důležitých a zda je pachatel za takové pokládá.

Pod trestní sankci §u 199 a) tr. zák. spadá i výslech svědka ad generalia (§ 166 tr. ř., § 340 c. ř. s.), nikoliv však jeho informativní výslech ve smyslu §u 337 c. ř. s.; tu však může po případě jíti o skutkovou podstatu podvodu ve smyslu §u 197 tr. zák.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1926, Zm I 837/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení částečně zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemské-

ho trestního soudu v Praze ze dne 25. září 1925, pokud jím byl obžalovaný sprostěn podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin podvodu podle §§ů 197, 199 písm. a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek ve výroku, jímž byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro onen zločin, pokud se ho prý dopustil tím, že dne 2. září 1924 ve sporu Aloisa T-a proti Jaroslavu T-ů o 350 Kč u okresního soudu na Mělníce nepřisežně o svém poměru k žalovanému vydal křivé svědectví, a věc vrátil nalézacímu soudu, by v rozsahu zrušení o ní znova jednal a rozhodl. Jinak zmateční stížnost zavrhl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá důvodem zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. výrok rozsudku, jímž byl obžalovaný sprostěn z obžaloby, že dne 2. září 1924 vydal u okresního soudu na Mělníce křivé svědectví, byv slyšen jako svědek nepřisežně ve sporu Aloisa T-a proti Jaroslavu T-ů o zaplacení 350 Kč. Nalézací soud odůvodnil sprostňující výrok, pokud obžaloba shledávala křivé svědectví v tom, že obžalovaný nesprávně udal, že se jmenuje Hauff — místo správného Hautt — úvahou, že toto udání při generáliích nemá na spornou věc vlivu a obžalovaný mimo to udal, že se jmenuje Hauff, bezelstně, maje za to, že se tak má správně jmenovati a že také někdy tohoto jména užíval. Proti tomu právem namítá zmateční stížnost, že při správném výkladu §u 199 a) tr. zák. nezáleží na tom, zda se svědectví vztahuje na okolnosti pro rozhodnutí důležité a zda je pachatel za takové pokládal, čili nic, a že ke svědectví spadajícímu pod trestní sankci §u 199 a) tr. zák. náleží také výslech ad generalia podle §§ů 166 tr. ř. a 340 c. ř. s. — takže nalézací soud v souzeném případě vyloučil objektivní skutkovou podstatu zločinu podvodu právně mylně; poněvadž však soud vyloučil také subjektivní skutkovou podstatu deliktu formálně bezvadným zjištěním, že obžalovaný neudal nepravé jméno vědomě, nýbrž naopak bezelstně, maje za to, že se tak správně jmenuje, a poněvadž zmateční stížnost proti tomuto skutkovému zjištění neuplatňuje žádného z formálních zmatečků čís. 5 §u 281 tr. ř., nutno je vzítí za základ rozhodnutí a zmateční stížnost v tomto směru jako neodůvodněnou zavrhnouti.

Pokud obžaloba shledávala křivé svědectví v tom, že obžalovaný potvrdil jako svědek objektivně nepravdivou okolnost, že ujednal s Jaroslavem T-ů, jemuž odevzdal 200.000 Kč, že za tento podíl bude participovati vedle úroků i na zisku podniku podle poměru ke vkladu, zjistil první soud, aniž by v tom směru zmateční stížnost napadala ono zjištění některým formálním zmatečkem, že obžalovaný byl sice volán k soudu jako svědek, že však ještě před výslechem k informativnímu dotazu zástupce žalobcova, v jakém poměru jest k žalovanému J. T-ů, udal, že participuje na zisku jeho podniku a že následkem toho soudce stání řídicí prohlásil, že se od výslechu obžalovaného jako svědka upouští. Nalézací soud pak sprostil obžalovaného z obžaloby pro zločin podle §u 199 a) tr. zák. s odůvodněním, že informativní dotaz na svědka ve smyslu §u 337 c. ř. s. nelze pokládati za svědecký výslech a nelze proto

tvrditi, že obžalovaný křivě svědčil. Zmateční stížnost napadá i tento právní náhled rozsudku podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. a poukazujíc na rozhodnutí víd. nejv. soudu čís. 2756, s jehož odůvodněním se stotožňuje, dovozuje, že i informativní výslech svědků podléhá trestní sankci §u 199 a) tr. zák. V tom však se zmateční stížností nelze souhlasiti. Podle §u 199 a) tr. zák. jest trestno (kromě křivé přísahy) křivé svědectví, t. j. výpověď učiněná před soudem v procesní formě pro výslech svědků předepsané. Ze tří případů, jež zákon uvádí (vydání, ucházení se, nabízení křivého svědectví) jde tu o první případ, v němž jest zločin dokonán, když výslech svědka ve smyslu právě uvedeném byl formálně skončen, tedy podle §§ů 105, 106 tr. ř. podpisem protokolu, podle §u 343 c. ř. s. jeho předložením nebo přečtením a schválením. Odpověď svědkova na předběžný dotaz ve smyslu §u 337 c. ř. s. není výpovědí v procesní formě pro výslech svědka předepsané, poněvadž předběžným dotazováním se má teprve najisto postavit, zda se vypovídající může státi způsobilým svědkem. Proto také není pod zárukou §u 199 a) tr. zák. Nutno totiž uvážiti, že podle §u 337 odst. druhý c. ř. s. může býti z usnesení procesního soudu a po předchozím slyšení obou stran vůbec upuštěno od slyšení svědka, když byl předběžně dotazován po osobních poměrech, zvláště vzhledem k §u 321 c. ř. s., jakož i potom, je-li jeho výslech přípustný (§ 320 c. ř. s.) a rozhodný. Jest to důsledek zásady, že od usnesení průběh sporu upravujících, jimž jest i usnesení průvodní, může rozhodující soud upustiti (srov. Ott, Soustavný úvod II. díl str. 168). Nedojde-li tedy k výslechu svědkovu vůbec, jak tomu bylo v souzeném případě, nemůže býti řeči o tom, že svědek vydal svědectví v procesní formě pro výslech předepsané a není tu tudíž základního předpokladu skutkové podstaty §u 199 a) tr. zák.

V tom, že informativní výslech svědka nespadá pod trestní sankci §u 199 a) tr. zák. souhlasí velká většina komentátorů civilního řádu soudního vedle Otta, Kleina, Vorlesungen str. 156, Schauer C. P. O. Manzovo vyd. pozn. k §u 337, Vachtel, Fürstl a j. (jsou uvedeni v rozh. čís. 2756 víd. sb.), s nimi Högel, Gerichtszeitung 1897 strana 260 (jinak Neumann, komentář k civ. s. řádu III. vydání strana 1157 s poukazem na rozhodnutí čís. 2756 bývalého Vídeňského nejvyššího soudu). Tím však není řečeno, že křivá udání svědkova k předběžnému dotazování jsou vůbec beztrestná. Dlužno uvážiti, že, vypovídá-li svědek o osobních poměrech, o přípustnosti výslechu nebo přísahy, jakož i o tom, může-li učiniti udání sloužící ku zjištění skutkového děje nepravdivě, může to míti za následek, že s jeho výpovědi sejde, nebo že bude vzat do přísahy, ačkoliv je tu překážka přísahy, a že tím způsobem budou buď strana i soud připraveny o cenný průvodní prostředek nebo zase bude váha průvodního prostředku nepřipustně zvýšena (při přísazném výslechu osoby potrestané pro křivou přísahu), což může míti rozhodný vliv na výsledek sporu ke škodě jedné nebo druhé strany. Bude proto povinností soudu, by v každém jednotlivém případě posoudil, zda nenaplnují taková křivá udání skutkovou podstatu obecného podvodu podle §u 197, 200 po případě §u 461 tr. zák. Tuto povinnost měl první soud, neshledav skutkové podstaty podvodu podle §u 199 a) tr. zák., také

v souzeném případě vzhledem k ustanovení §§ů 262, 263 tr. ř. tím spíše, že zjistil, že obžalovaný Hautt svým objektivně nepravdivým udáním, že participuje na zisku podniku žalovaného, připravil soud i žalobce o cenný průvodní prostředek, když soud po takové výpovědi od jeho svědeckého výslechu upustil. Poněvadž soud své povinnosti v tomto směru nedostál, zavinil tím zmatečnost rozsudku podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Pro nedostatek potřebných zjištění ve směru subjektivním, zda obžalovaný udal nepravdu v úmyslu, by poškodil žalobce a to případně o peníz 200 Kč převyšující, nelze však rozhodnouti ve věci samé a jest odůvodněno uznati, jak se stalo.

Čís. 2354.

Vězení prvního stupně, v něž byl podle §u 266 tr. zák. zaměněn trest tuhého vězení, nelze změnit podle §u 261 tr. zák. v peněžitou pokutu.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1926, Zm II 96/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 15. ledna 1926, pokud jím byl obžalovaný odsouzen pro přečin podle §§ů 32, 58 I. čís. 7 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 123 sb. z. a n. podle §u 58 I. čís. 7 zákona za použití §§ů 266 a 261 tr. zák. ku peněžitě pokutě 50 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na 5 dnů, zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu obžalovanému přisouzeném jako zmatečný a uložil obžalovanému znovu trest.

D ů v o d y:

Rozsudek první stolice ukládá obžalovanému podle §u 58 I. čís. 7 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 123 sb. z. a n. za použití §§ů 266 a 261 tr. zák. trest peněžitě pokuty 50 Kč, na jejíž místo nastoupilo by v případě nedobytnosti pětidenní vězení. Právem napadá zmateční stížnost veřejného obžalobce tento výrok důvodem zmatečnosti podle §u 281 čís. 11 tr. ř. Podle zásady §u 259 (49, 53) tr. zák. nemůže soud z pravidla uložiti trest jiného způsobu, než jest ustanoven v zákoně na trestný čin, jímž byl obžalovaný uznán vinným. Výjimky z této zásady mohou — nehledíc k §§ům 54, 260, 262 (266) tr. zák., jež nepřicházejí v projednávané věci v úvahu, — nastati jedině podle ustanovení §u 261 tr. zák., podle něhož může vězení prvního stupně za okolností zvláštního ohledu hodných býti změněno v pokutu peněžitou, majetku odsouzence přiměřenou. Toto ustanovení, jehož výjimečná povaha nepřipouští výkladu rozšiřujícího, má však na zřeteli toliko případy, na něž stanoví již sám zákon trest vězení prvního stupně a nelze zaměňovací právo, jím propůjčené rozšiřovati tak, že soud by byl oprávněn změnit v trest na penězích i trest vězení prvního stupně, v něž zmírnil podle §u 266 tr. zák. trest tuhého vězení zákonem stanovený (srovnej rozhodnutí sb. n. s. č. 926, 1089 a rozhodnutí bývalého zrušovacího soudu Vídeňského čís. 292.